

Министерство
на финансите

Комуникационна стратегия
на Република България
за Европейския съюз за 2014 г.

КОНФЕРЕНЦИЯ | Комплекс „Бояна“, Дом № 2, зала „Триадица“ | 11 декември 2014 г. (четвъртък)

**ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ НА ФИНАНСОВИ УСЛУГИ:
ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА И ПЕРСПЕКТИВИ ПРЕД БЪЛГАРИЯ,
ПРОИЗТИЧАЩИ ОТ НОВАТА ПРАВНА РАМКА НА ЕС**

ПОВИШАВАНЕ НА ФИНАНСОВАТА ГРАМОТНОСТ

ОСЪЗНАТА НЕОБХОДИМОСТ

Снежанка Колева

Държавен експерт, Министерство на финансите

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Информираност на потребителите
2. Финансова грамотност и благосъстояние
3. Състояние на финансовата грамотност в България
4. Финансово обучение
5. Целеви групи
6. Заключение

Информираност на потребителите

Нуждата от специална защита на потребителя произтича от фактическата неравнопоставеност между потребител и търговец , изразяваща се в превъзходството на търговеца над потребителя. Тази неравнопоставеност се дължи основно на следните фактори:

- *Липсва достатъчно обективна информация за предлаганите услуги*
- *Ограниченото време за проучване на пазара.*
- *Непознаване на продукта/ правните последици*

Финансова грамотност и благосъстояние

- *Финансова грамотност е съвкупност от финансови знания и умения, мотивация и увереност за използването им при вземането на ефективни финансови решения, така че в резултат да се повишават благосъстоянието на индивида и обществото, и да се осигури ползотворното участие на индивида в икономиката.*

Финансова грамотност – Защо е важна?

- *ключово умение за съвременния човек*
- *стимулира търсенето на финансови продукти*
- *повишава пазарната конкуренция, качеството на услугите и стимулира развитие на иновациите*
- *повишава благосъстоянието на индивида и качеството му на живот*

Защото ниското ниво на финансова грамотност води до:

- *влошено финансово състояние на индивида*
- *лошо планиране и управление на личния бюджет*
- *финансово изключване на индивида*
- *социално изключване*

Състояние на финансовата грамотност в България

- **Ниско ниво на финансова грамотност** - 47% от анкетираните определят финансовите си познания като незадоволителни или никакви.
- **Сравнително слаби умения за планиране и управление на личния бюджет**
 - 73% от хората твърдят, че правят финансов план за месечните си приходи и разходи, но
 - 39% от тях заявяват, че по-скоро имат обща представа за приходите и разходите си
 - 22% просто пазят финансовите документи, без да следят движението на средствата си.

Състояние на финансовата грамотност в България - 2

- Масова „неподготвеност“ за посрещане на неочаквани финансови затруднения. Едва 11% от домакинствата смятат, че ще могат да издържат повече от шест месеца в ситуация на загуба на доход.
- Слабо познаване на потребителските права и задължения.
- Ниската информираност върви ръка за ръка с недоверието към адекватните реакции на институциите при евентуално е възникнал проблем. 39% от хората не са убедени, че проблемът би се решил бързо, а 40% - че не би се решил справедливо.
- Българите са слабо активни при търсене на информация по финансови въпроси, а 35% никога не разговарят по финансови въпроси с близки и познати. За мнозинството от българите финансовата информация е твърде специализирана и трудна за ориентиране.

Как да повишим финансовата грамотност

- **Финансово обучение**

- Процес, посредством който потребителите повишават познанията си за финансовите продукти и основните финансови концепции, и чрез информация, инструкции и обективни съвети развиват уменията си и увереността си, така че да разбират финансовите рискове и възможности, да вземат рационални и информирани решения, да са наясно къде могат да получат помощ и да са в състояние да предприемат други ефективни действия за повишаване на благосъстоянието си.
- Ключов елемент от цялостната рамка за защитата на потребителите на финансови услуги (регулиране на продукта-предоставяне на информация-финансово обучение).

Целеви групи

- Ученици и студенти;
- Млади хора, изключени от образователната система;
- Лица в трудоспособна възраст;
- Пенсионери;
- Финансово уязвими групи:
 - *Безработни;*
 - *Свърхзадлъжняли потребители на финансови затруднения;*
 - *Самотни родители;*
 - *Лица с ниски доходи, които получават социални помощи;*
 - *Малцинствени групи.*

В заключение...

- за да постигнат императивните разпоредби, вменяващи задължения за финансовата институция, пълният си потенциал, успоредно с тях следва да се реализират мерки за финансово обучение на потребителя, за да може същият да повиши финансовата си грамотност и да се възползва в пълна степен от неговите законоустановени потребителски права и възможностите за информиран избор.
- постигането в пълна степен на тази цел е възможно единствено чрез прилагането на координирана и консистентна политика, която от една страна да вземе под внимание целия спектър на възможни мерки и от друга - да отчита спецификата на националните финансови пазари, евентуалните ограничения и обективните възможности за реализация на мерките.

Благодаря за вниманието!

Снимките са от:
www.growth.bg
www.7financial.com
www.smartmoney.bg